Kingdom of Thailand

☞ EDICT OF GOVERNMENT ☜

In order to promote public education and public safety, equal justice for all, a better informed citizenry, the rule of law, world trade and world peace, this legal document is hereby made available on a noncommercial basis, as it is the right of all humans to know and speak the laws that govern them.

TCPS 1184-2552 (2009) (Thai): Mignonette Hair Dye Products

BLANK PAGE

BRUTUM FULMEN

IGNORANTIA JURIS NON EXCUSAT

PROTECTED BY COPYRIGHT

ประกาศสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
ฉบับที่ ๑๕๔๖ (พ.ศ. ๒๕๕๒)
เรื่อง ยกเลิกมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
ผลิตภัณฑ์สมุนไพรย้อมผม
และกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
ผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่ง

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลิตภัณฑ์สมุนไพรย้อมผม มาตรฐานเลขที่ มผช.๑๑๘๔/๒๕๔๙ และคณะอนุกรรมการพิจารณามาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน คณะที่ ๑ มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๑๖-๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ยกเลิกมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลิตภัณฑ์สมุนไพรย้อมผม มาตรฐานเลขที่ มผช.๑๑๘๔/๒๕๔๙ และกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่ง ขึ้นใหม่

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมจึงออกประกาศยกเลิกประกาศสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ฉบับที่ ๑๒๐๔ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ และออกประกาศกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่ง มาตรฐานเลขที่ มผช.๑๑๘๔/๒๕๕๒ ขึ้นใหม่ ดังมีรายการละเอียดต่อท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้นับแต่วันที่ประกาศ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒

รัตนาภรณ์ จึงสงวนสิทธิ์
เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
ผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่ง

๑. ขอบข่าย

๑.๑ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ครอบคลุมผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ทำจากสมุนไพรเทียนกิ่งเป็นส่วนประกอบหลัก

๒. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ มีดังต่อไปนี้

๒.๑ ผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่ง หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่มีสารสกัดจากสมุนไพรเทียนกิ่ง หรือที่เรียกว่า เฮนนา เป็นส่วนประกอบหลัก อาจเติมส่วนประกอบอื่น เช่น ผงกาแฟ กานพลูป่น น้ำดอกอัญชัน น้ำส้มไซเดอร์ น้ำชา น้ำซาวข้าว ใช้ย้อมเส้นผมเพื่อปกปิดผมขาว

๓. ชนิด

๓.๑ ผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่ง แบ่งออกเป็น ๒ ชนิด คือ

๓.๑.๑ ชนิดผง

๓.๑.๒ ชนิดเหลว

๔. ส่วนประกอบ

๔.๑ สารที่ใช้เป็นส่วนประกอบในผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่ง ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ออกตามพระราชบัญญัติเครื่องสำอางฉบับที่มีผลบังคับใช้

๕. คุณลักษณะที่ต้องการ

๕.๑ ลักษณะทั่วไป

๕.๑.๑ ชนิดผง

ต้องเป็นผงละเอียดเนื้อเดียวกัน ไม่จับตัวเป็นก้อน ปราศจากสิ่งแปลกปลอม

๕.๑.๒ ชนิดเหลว

ต้องเป็นของเหลวข้นเนื้อเดียวกัน ไม่แยกชั้นหรือตกตะกอน ปราศจากสิ่งแปลกปลอม

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

๕.๒ สี

ต้องมีสีที่ดีตามธรรมชาติของผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่งและส่วนประกอบที่ใช้

๕.๓ กลิ่น

ต้องมีกลิ่นที่ดีตามธรรมชาติของผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่งและส่วนประกอบที่ใช้

เมื่อตรวจสอบโดยวิธีให้คะแนนตามข้อ ๑๐.๑ แล้ว ต้องได้คะแนนเฉลี่ยของแต่ละลักษณะจากผู้ตรวจสอบทุกคนไม่น้อยกว่า ๒ คะแนน และไม่มีลักษณะใดได้ ๑ คะแนน จากผู้ตรวจสอบคนใดคนหนึ่ง

๕.๔ ความเป็นกรด-ด่าง

ต้องอยู่ระหว่าง ๔.๐ ถึง ๗.๐

การทดสอบให้ปฏิบัติตาม AOAC หรือวิธีทดสอบอื่นที่เทียบเท่า

๕.๕ จุลินทรีย์

๕.๕.๑ จำนวนแบคทีเรีย ยีสต์ และราทั้งหมด ต้องไม่เกิน ๑ × ๑๐^{๓} โคโลนีต่อตัวอย่าง ๑ กรัมหรือ ๑ ลูกบาศก์เซนติเมตร

๕.๕.๒ ซูโดโมแนส แอรูจิโนซา ต้องไม่พบ

๕.๕.๓ สตาฟิโลค็อกคัส ออเรียส ต้องไม่พบ

๕.๕.๔ แคนดิดา อัลบิแคนส์ ต้องไม่พบ

๕.๕.๕ คลอสตริเดียม ต้องไม่พบ (กรณีผสมสารสกัดจากสมุนไพร)

การทดสอบให้ปฏิบัติตาม BAM (U.S.FDA) หรือ USP หรือวิธีทดสอบอื่นที่เทียบเท่า

๕.๖ การใช้งาน

เมื่อใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่ง ตามวิธีที่ระบุไว้ที่ฉลาก ต้องสามารถปกปิดผมขาวได้และไม่ระคายเคืองต่อผิวหนัง

การทดสอบให้ปฏิบัติตามข้อ ๑๐.๒

๕.๗ ความคงสภาพ

ลักษณะทั่วไป สี และกลิ่นต้องอยู่ในสภาพที่ดี ไม่แปรสภาพหรือเสื่อมคุณภาพในระยะเวลาที่กำหนด

การทดสอบให้ปฏิบัติตามข้อ ๑๐.๓

๖. สุขลักษณะ

๖.๑ สุขลักษณะในการทำผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่ง ให้เป็นไปตามภาคผนวก ก.

๗. การบรรจุ

๗.๑ ให้บรรจุผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่งในภาชนะบรรจุที่สะอาด ปิดได้สนิท และสามารถป้องกันการปนเปื้อนจากสิ่งสกปรกภายนอกได้

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

๗.๒ ปริมาตรสุทธิหรือน้ำหนักสุทธิของผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่งในแต่ละภาชนะบรรจุ ต้องไม่น้อยกว่าที่ระบุไว้ที่ฉลาก

การทดสอบให้ใช้เครื่องวัดปริมาตรหรือเครื่องชั่งที่เหมาะสม

๘. เครื่องหมายและฉลาก

๘.๑ ที่ภาชนะบรรจุผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่งทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน

(๑) ชื่อผลิตภัณฑ์

(๒) ส่วนประกอบทุกชนิด ให้เรียงปริมาณจากมากไปน้อย

(๓) ชื่อสี เช่น สีดำ สีน้ำตาลแดง

(๔) ปริมาตรสุทธิหรือน้ำหนักสุทธิ เป็นลูกบาศก์เซนติเมตรหรือกรัม

(๕) เดือน ปีที่ทำ

(๖) ข้อแนะนำในการใช้ การเก็บรักษา ข้อควรระวัง และต้องไม่แสดงสรรพคุณโอ้อวดเกินความเป็นจริงหรือเป็นเท็จ

(๗) เลขที่แสดงครั้งที่ผลิต

(๘) ชื่อผู้ทำหรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน

ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

๙. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

๙.๑ รุ่น ในที่นี้ หมายถึง ผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่งชนิดเดียวกัน มีส่วนประกอบเดียวกัน ที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน

๙.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้

๙.๒.๑ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบการบรรจุและเครื่องหมายและฉลาก ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๓ หน่วยภาชนะบรรจุ เมื่อตรวจสอบแล้วทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๗. และข้อ ๘. จึงจะถือว่าผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่งรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๙.๒.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป สี และกลิ่น ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ ๙.๒.๑ แล้ว จำนวน ๓ หน่วยภาชนะบรรจุ เมื่อตรวจสอบแล้วทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๕.๑ ถึงข้อ ๕.๓ จึงจะถือว่าผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่งรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๙.๒.๓ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบความเป็นกรด-ด่างและการใช้งาน ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ ๙.๒.๒ จำนวน ๓ หน่วยภาชนะบรรจุ เพื่อทำเป็นตัวอย่างรวม โดยมีปริมาตรรวมหรือน้ำหนักรวมไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตรหรือ ๑๐๐ กรัม กรณีตัวอย่างไม่พอให้ชักตัวอย่างเพิ่มโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกันให้ได้ตัวอย่างที่มีปริมาตรรวมหรือน้ำหนักรวมตามที่กำหนด เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๕.๔ และข้อ ๕.๖ จึงจะถือว่าผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่งรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๙.๒.๔ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบจุลินทรีย์ ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๓ หน่วยภาชนะบรรจุ เพื่อทำเป็นตัวอย่างรวม โดยมีปริมาตรรวมหรือน้ำหนักรวมไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตรหรือ ๑๐๐ กรัม กรณีตัวอย่างไม่พอให้ชักตัวอย่างเพิ่มโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกันให้ได้ตัวอย่างที่มีปริมาตรรวมหรือน้ำหนักรวมตามที่กำหนด เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๕.๕ จึงจะถือว่าผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่งรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๙.๒.๕ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับทดสอบความคงสภาพ ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๓ หน่วยภาชนะบรรจุ เมื่อตรวจสอบแล้วทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๕.๗ จึงจะถือว่าผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่งรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๙.๓ เกณฑ์ตัดสิน

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่งต้องเป็นไปตามข้อ ๙.๒.๑ ข้อ ๙.๒.๒ ข้อ ๙.๒.๓ ข้อ ๙.๒.๔ และข้อ ๙.๒.๕ ทุกข้อ จึงจะถือว่าผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่งรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้

๑๐. การทดสอบ

๑๐.๑ การทดสอบสีและกลิ่น

๑๐.๑.๑ ให้แต่งตั้งคณะผู้ตรวจสอบ ประกอบด้วยผู้ที่มีความชำนาญในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่ง ๕ คน แต่ละคนจะแยกกันตรวจและให้คะแนนโดยอิสระ

๑๐.๑.๒ เทตัวอย่างผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่งชนิดเหลวลงในจานกระเบื้องสีขาว กรณีตัวอย่างผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่งชนิดแข็งให้นำไปให้ความร้อนจนตัวอย่างหลอมละลายก่อน ตรวจสอบสีและกลิ่นโดยการตรวจพินิจและดม

๑๐.๑.๓ หลักเกณฑ์การให้คะแนน ให้เป็นไปตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ หลักเกณฑ์การให้คะแนนในการทดสอบสีและกลิ่น

(ข้อ ๑๐.๑.๓)

ลักษณะที่ตรวจสอบ	ระดับการตัดสิน	คะแนนที่ได้รับ
สี	สีดีตามธรรมชาติของผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่งและส่วนประกอบที่ใช้	๓
	สีพอใช้ตามธรรมชาติของผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่งและส่วนประกอบที่ใช้	๒
	สีผิดปกติหรือมีการเปลี่ยนสี	๑
กลิ่น	กลิ่นดีตามธรรมชาติของผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่งและส่วนประกอบที่ใช้	๓
	กลิ่นพอใช้ตามธรรมชาติของผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่งและส่วนประกอบที่ใช้	๒
	กลิ่นผิดปกติหรือมีการเปลี่ยนสี	๑

๑๐.๒ การทดสอบการใช้งาน

แบ่งผมอาสาสมัครออกเป็น ๒ ส่วน ซ้ายและขวาประมาณเท่า ๆ กัน ส่วนขวาทาตัวอย่างผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่งประมาณ ๑๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร หรือ ๑๐ กรัม แล้วทิ้งไว้ตามเวลาที่กำหนดที่ฉลาก ล้างตัวอย่างผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่งออกจนหมดด้วยน้ำประปา แล้วใช้ผ้าขนหนูซับให้แห้ง ส่วนซ้ายให้ทำโดยวิธีเดียวกัน แต่ไม่ใช้ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่งสำหรับเปรียบเทียบ แล้วตรวจสอบการใช้งานโดยการตรวจพินิจ

๑๐.๓ การทดสอบความคงสภาพ

เก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์ย้อมผมเทียนกิ่งที่ไม่เคยเปิดฝาภาชนะบรรจุมาก่อนที่อุณหภูมิ (๔ ± ๒) องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๒๔ ชั่วโมง แล้วนำไปเก็บที่อุณหภูมิ (๓๐ ± ๒) องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๒๔ ชั่วโมง ทำเช่นนี้สลับกันจนครบ ๔ ครั้ง นำมาวางไว้ให้เย็นที่อุณหภูมิห้อง ตรวจสอบลักษณะทั่วไป สี และกลิ่นเปรียบเทียบกับสภาพเดิมของผลิตภัณฑ์

ภาคผนวก ก.

สุขลักษณะ

(ข้อ ๖.๑)

ก.๑ สถานที่ตั้งและอาคารที่ทำ

ก.๑.๑ สถานที่ตั้งตัวอาคารและที่ใกล้เคียงอยู่ในที่ที่จะไม่ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ทำเกิดการปนเปื้อนได้ง่าย โดย

ก.๑.๑.๑ สถานที่ตั้งตัวอาคารและบริเวณโดยรอบสะอาด ไม่มีน้ำขังแฉะและสกปรก

ก.๑.๑.๒ อยู่ห่างจากบริเวณหรือสถานที่ที่มีฝุ่น เขม่า ควัน มากผิดปกติ

ก.๑.๑.๓ ไม่อยู่ใกล้เคียงกับสถานที่น่ารังเกียจ เช่น บริเวณเพาะเลี้ยงสัตว์ แหล่งเก็บหรือกำจัดขยะ

ก.๑.๒ อาคารที่ทำมีขนาดเหมาะสม มีการออกแบบและก่อสร้างในลักษณะที่ง่ายแก่การบำรุงรักษา การทำความสะอาด และสะดวกในการปฏิบัติงาน โดย

ก.๑.๒.๑ พื้น ฝาผนัง และเพดานของอาคารที่ทำ ก่อสร้างด้วยวัสดุที่คงทน เรียบ ทำความสะอาด และซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ดีตลอดเวลา

ก.๑.๒.๒ แยกบริเวณที่ทำออกเป็นสัดส่วน ไม่อยู่ใกล้ห้องสุขา ไม่มีสิ่งของที่ไม่ใช้แล้วหรือไม่เกี่ยวข้องกับการทำอยู่ในบริเวณที่ทำ

ก.๑.๒.๓ พื้นที่ปฏิบัติงานไม่แออัด มีแสงสว่างเพียงพอ และมีการระบายอากาศที่เหมาะสม

ก.๒ เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ในการทำ

ก.๒.๑ ภาชนะหรืออุปกรณ์ในการทำที่สัมผัสกับผลิตภัณฑ์ทำจากวัสดุมีผิวเรียบ ไม่เป็นสนิม ล้างทำความสะอาดได้ง่าย

ก.๒.๒ เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ที่ใช้ สะอาด เหมาะสมกับการใช้งาน ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อน ติดตั้งได้ง่าย มีปริมาณเพียงพอ รวมทั้งสามารถทำความสะอาดได้ง่ายและทั่วถึง

ก.๓ การควบคุมกระบวนการทำ

ก.๓.๑ วัตถุดิบและส่วนผสมในการทำสะอาด มีคุณภาพดี มีการล้างหรือทำความสะอาดก่อนนำไปใช้

ก.๓.๒ การทำ การเก็บรักษา การขนย้าย และการขนส่งมีการป้องกันการปนเปื้อนและการเสื่อมเสียของผลิตภัณฑ์

ก.๔ การสุขาภิบาล การบำรุงรักษา และการทำความสะอาด

ก.๔.๑ น้ำที่ใช้ล้างทำความสะอาดเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ และมือของผู้ทำ เป็นน้ำสะอาดและมีปริมาณเพียงพอ

ก.๔.๒ มีวิธีการป้องกันและกำจัดสัตว์นำเชื้อ แมลง และฝุ่นผง ไม่ให้เข้าในบริเวณที่ทำตามความเหมาะสม

ก.๔.๓ มีการกำจัดขยะ สิ่งสกปรก และน้ำทิ้ง อย่างเหมาะสม เพื่อไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนกลับลงสู่ผลิตภัณฑ์

ก.๔.๔ สารเคมีที่ใช้ล้างทำความสะอาดและใช้กำจัดสัตว์นำเชื้อและแมลง ใช้ในปริมาณที่เหมาะสม และเก็บแยกจากบริเวณที่ทำ เพื่อไม่ให้ปนเปื้อนลงสู่ผลิตภัณฑ์ได้

ก.๕ บุคลากรและสุขลักษณะของผู้ทำ

ผู้ทำทุกคนต้องรักษาความสะอาดส่วนบุคคลให้ดี เช่น สวมเสื้อผ้าที่สะอาด มีผ้าคลุมผมเพื่อป้องกันไม่ให้เส้นผมหล่นลงในผลิตภัณฑ์ ไม่ไว้เล็บยาว ล้างมือให้สะอาดทุกครั้งก่อนปฏิบัติงาน หลังการใช้ห้องสุขาและเมื่อมือสกปรก